

Katoliški glas

Settimanale - Spedizione in abbonamento postale - Pubblicità inferiore 50%

Redazione - Uredništvo: Riva Piazzutta, 18 - 34170 Gorizia - Gorica - Tel. 0481/533177 - Fax 0481/536978

Poduredništvo: 34133 Trieste - Trst - ul. Donizetti, 3 - Tel. 040/370846 - Fax 040/633307 - Poštni t/rn 10647493 Zadruga Goriška Mohorjeva

TAXE PERÇUE	GORIZIA
TASSA RISCOSSA	ITALY

NAŠ UVODNIK

V Bosni ljudje še naprej umirajo

Že docela pozabljena vojna v Bosni in Hercegovini te dni spet prihaja na prve strani časnikov in tudi televizijska poročila večkrat govorijo o njej. Že dolgo vemo, da je vojna v Bosni, vojna pred našimi vrati, medijsko nezanimiva, nikogar več ne gane in nihče se več ne zmeni zanjo. Televizijski izvedenci vedo povedati, da ljudje v Evropi in Ameriki izklaplajo televizijo ali pa zamenjujejo kanal, ko se na njihovem domačem ekranu pojavljajo slike iz Bosne. Zato tudi zahodne televizije zelo malo poročajo o njej, zadnje čase ne kažejo več mrtvih, prikazujejo samo vojake, ki hodijo gor in dol po bosanskem hribovju. To počno nalašč, saj je znano, da je danes televizija vsak dan bolj pogojevana od reklame. Naročnik reklame pa plača samo tiste televizijske kanale, katerih programi se veliko gledajo. Logična in perverzna posledica tega je, da uredniki na vseh televizijskih kanalih poskrbijo, da ustrezno krajšajo, olepšajo novico iz Bosne in jo dajo nekam na konec TV - dnevnika.

Pa vendar se v Bosni ubija, samo časniki še poročajo, kako tam ljudje umirajo, samo majhne novice nam povedo, kako umirajo v Bosni tudi otroci, stari in onemogli ljudje. Zahod pa se skriva za Organizacijo združenih narodov, za prazne besede in še bolj prazne obljube.

Potem ko je Zahodu s pomočjo bosanskih Srbov uspelo prepričati svetemu očetu, da bi šel v Sarajevo, in tam celemu svetu pokazal, kako lažniv je Zahod, ki noče ustaviti vojne v Bosni, se sedaj razni politiki ustijo na ves glas in razlagajo možne rešitve za vojno v Bosni. Pri tem nesramno prednjačita prav Velika Britanija in Francija, katerima lahko pripisemo tudi največjo odgovornost za dejstvo, da papež Janez Pavel II. ni mogel v Sarajevo.

Rad imam Svetega Očeta. Tudi zato, ker je hotel kot naslednik svetega Petra v Sarajevo k trpečim. Rad ga imam tudi kot edinega vidnega svetovnega moža, ki je celemu svetu dokazal, da je dosedanja svetovna politika do vojne v Bosni popolnoma zgrešena. In težko mi je zanj, ko ga gledam, kako očitno trpi, ko govori o vojni na Balkanu in opozarja nekdanj krščansko zahodno Evropo na nevarnosti, ki jih ta vojna prinaša s sabo.

V Bosni še naprej umirajo in bodo najbrž še bolj; orožja sedaj ne manjka več nikomur, le muslimani ga bodo morali še nekaj več dobiti, da bo klanje doseglo vrhunec, za katerega posledice ne vemo. Vemo pa, da zahodna Evropa vsak dan bolj zgublja tisti humani, krščanski obraz, po katerem se je nekoč tudi odlikovala.

Milost vere in neomajno zaupanje svetega očeta v božjo Previdnost in svetega Duha bi vsaj nam kristjanom morali dajati nekaj več poguma. Molodušnost namreč ni krščanska odlika, tudi ob prizorih iz Bosne ne.

Vem, da vsak posameznik lahko le kaj malega naredi za konec sovražnosti v Bosni. Lahko moli, lahko daje nekaj svojega odvečnega vsakodnevnega kruha za begunce, lahko na volitvah obrne hrbet tistim politikom, ki niso ničesar storili za mir v Bosni. To je njegova moralna in krščanska dolžnost. To mora storiti vsak kristjan.

Vem, da je danes težko biti kristjan, a sem prepričan, da ni bilo nikdar lahko. Vem, da je danes težko moliti, a najbrž je bilo včasih še težje. Vseeno pa tisti, ki skušamo vsak dan znova postati kristjani in nam morda ni dana milost vere, ampak se moramo zanj vsak dan sproti in znova odločati, ne moremo mirno gledati bosanskega klanja. Tega nam nauk evangelija ne dovoljuje.

V evangelij in Kristusovo veselo novico pa še verjame-mo, mar ne?

Jurij Paljk

Papežev načrt za Cerkev v novem tisočletju

Janez Pavel II. nas že šestnajst let preseneča in sedaj celo zapira usta tistim, ki so mu napovedali zadnje dneve življenja in mu svetovali, naj se umakne, češ da si »Cerkev v tem trenutku ne more privoščiti bolnega in hromega papeža.« Te besede je zapisal neki ameriški sicer malovredni časnikar, ki je hotel na tak način stopiti v protestantsko javnost.

V ponedeljek, 14. novembra, je izšlo posebno papežev apostolsko pismo, ki se začne z besedami Ko se bliža tretje tisočletje (Tertio millennio adveniente) in obsega v italijanskem besedilu 69 strani. Do leta 2000 nas ločuje 6 let; toliko bo trajala duhovna priprava vernih in ljudi dobre volje na ta veliki dogodek, ki bo imel svoj višek v Sveti deželi, v Rimu in v krajevnih cerkvah. V novem dokumentu je papež izrazil upanje, da bo leta 2000 (tedaj bo imel 80 let) poromal v kraje, kjer se je odigrala zgodovina judovske in krščanske biblije, v kraje potovanj judovskega izvoljenega ljudstva, potovanj Abrahama in Mojzesa, iz Egipta preko gore Sinaj v Jeruzalem, Betlehem do Damaska, kjer se je spreobrnil sv. Pavel.

Upamo si reči, da je to pismo izmed vseh verjetno najbolj osebna izpoved tega papeža, ki mu je kardinal Wysinski takoj po izvolitvi dejal: »Če te je poklical Bog, boš moral vpeljati Cerkev v tretje tisočletje.« Ali bo ta datum dočakal, sam Bog ve. Sedaj je njegova naloga ta, da pripravi Cerkev (nas) nanj. Naloga se je lotil z njemu običajno veliko vnmemo.

Dogodek bo imel predvsem in nadvse versko razsežnost, in vendar tudi socialni in kulturni pomen; na več ravneh bo zajel ves svet. V pripravi je tudi priznanje preteklih in sedanjih grehov kristjanov, Cerkve. Ko je meseca junija letos Janez Pavel II. predlagal kardinalom izpraševanje vesti in priznanje napak oz. krivic, ki jih je zagrešila Cerkev, so mu svetovali, naj bo previden, ker da je zadeva delikatna. Sedaj je papež povzel isto zamisel s še večjo zavzetostjo v moči svoje apostolske vne-me. V tem pismu s še markantnejšim poudarkom priporoča vodilne smer-nice, ki jih oznanja svetu, odkar je nastopil kot Petrov naslednik: skrb za ekumenizem in za pospešeni dia-log z vsemi verstvi, še večjo zavzetost za uboge in zapostovljene, za mir in pravico na svetu. To Sveto leto bo v marsičem podobno prejšnjim, v mar-sičem pa drugačno. Osredotočeno bo na Kristusovo skrivnost in skrivnost njegove Cerkve v znamenju odprto-sti svetu.

Obletnica naj bi torej privedla sle-hernega človeka k dogodku in skriv-nosti, iz katerih izvira smisel vsega: božji Sin se je učlovečil, stopil v našo zgodovino kot otrok zemeljske matere; brez pomišljanja sprejmimo resnico Kristusa kot edinega odreše-nika sveta. V to se z vnmemo poglobi-

mo v odgovor na brezbriznost, relativnost in nihilizem, ki jih ozna-nja današnja močno razširjena kul-tura negotovosti, obupa in smrti.

Tokrat smo navedli le glavne obri-se tega izrednega dokumenta. V pri-hodnje bomo poglobili posamezna

poglavja in tako prispevali k pripra-vi na ta izredni dogodek ne glede na to, če ga bomo vsi dočakali ali ne. Cerkev in mi smo na poti; potujemo v skupnosti, zato smo vsi odgovorni za vse.

Dušan Jakomin

Bivši režimski ljudje...

Težave, ki zdaj pretresajo sloven-ski politični svet, niso bile nepričakovane. Ko je DEMOS razpa-del, preostale stranke pa niso znale najti soglasja za skupno nastopanje, je bilo jasno, da bodo bivši režimovci spet dobili vse v roke. To je potekalo celo hitreje, kot smo si mislili.

Drnovšek se je rešil Janše, Bizjaka, Petana na TV, vsilil Školča, končno pa je lahko vrgel iz vlade še Peterleta, KD pa še vedno ostaja v koaliciji. Pri vsem tem dogajanju imajo veliko vlogo bivši režimski ljudje, ki se niso niti tako zelo kamuflirali, in zdaj - prise-gajoč na liberalno demokracijo - ve-selo prevzemajo v svoje roke družbeno imovino, ohranjajo direk-torska mesta, ustanavljajo svoje banke in praktično vse nadzorujejo. Vsega pa opozicija le ne more očitati režimu. Ne more mu na primer za-meriti, če večina izkorišča razce-pljenost opozicije. Ta ni našla skupne govornice, kaj šele kandidatov, da bi lahko skupno nastopila niti na bližnjih občinskih volitvah, pač pa prevla-dujejo medsebojni očitki in polemike, ki preprečujejo zblíževanje in s tem podaljšujejo življenje strankam bivšega režima, ki imajo na svoji stra-

ni samo interese in kadre, ljudi, ki so jih v 50-ih letih diktature vzgajili predvsem da zasledujejo svoje kori-sti. Zdaj jih kupujejo z obljubami. KD, SLS in SDSS, ki bi se lahko zli-li v eno močno stranko ali pa se vsaj povezali v volilno koalicijo, pa še ne najdejo skupnega jezika in se pulijo za iste glasove. Ali je bilo zares po-trebno socialnim demokratom, da so ustanovili krščansko socialno strujo in pri tem še dobili blagoslov škofije?

S-

Slepomišenje s slovensko TV

Če je bila do predlanskim vlada kriva za neuresničitev TV-oddaj za slovensko manjšino, pače zdaj kri-vida v celoti na RAI. Do predlan-skim je namreč o slovenski TV go-ovoril samo zakon, katerega vred-nost ostaja le simbolična, če ga ne spremljajo tudi norme za izvrševanje. Te norme pa so bile določene s konvencijo, ki jo je pred dvema letoma podpisala država z

(se nadal. na 3. strani)

V Rimu poldrugi milijon ljudi v povorki 12. november: največja povojna manifestacija

Kar smo videli v Rimu, ni bil sindikat, bilo je ljudstvo: s svojimi župani, politiki, sindikalisti, časnikarji, malimi podjetniki, filmskimi in gledališkimi igralci, študenti, gospodinjami, upokojenci...

Ljudstvo se bori proti vladi, ki brani bogate v škodo šibkejših, bojuje se za svobodo informiranja. Vsi zbrani si obetajo in zahtevajo spremembe v smislu enakopravnosti in pravice.

Govor škofa Lorenza Bellomija ob letošnji hvaležnici v stolnici sv. Justa

Zahvala za poljske pridelke, ki se danes dviga k Bogu, nas vabi k globljemu razmišljanju o globalnem pomenu pridelkov narave in človeškega truda.

To so namreč dobrote, namenjene življenju. Vsi vidiki, ki nam jih nudijo, razodevajo direktno razmerje z bivanjem, preživetjem in rastjo človeka. Čudovito je razmišljati, kako je Bog poskrbel, da zadosti tudi našim materialnim potrebam na način, ki je kar najbolj primeren in popoln. Kar zadeva jed in pijačo, je vanju položil okus in užitek, tečnost in hranilne elemente za zdravje in telesno moč.

Danes se vsekakor, ob »mednarodnem letu družine«, hočemo pomuditi ob tej primarni celici družbe, Cerkve in človeštva; preudarili bomo njeno vrednost v razmerju do življenja in našli bomo nagib, s katerim naj napolnimo zahvalni hvalešni Gospodu, danes tu v svetišču, vsak dan pa na poteh tega sveta.

Vogelni kamen je »zakonski par«. V njem se odraža poročni značaj ljubezni, se pravi dar lastne osebe drugi osebi in to popolnoma, nerazvezno in nepreklicno.

Zato se v razmerju zakoncev pretaka najbolj dragocen in življenjski sok; namreč ljubezen, ki postane dar brez zadržkov in za vedno. To dejstvo že označi zakonsko zvezo kot primarno dobrino, ki jo je treba jamčiti na vse načine, tudi s postavo. Razporoka je osebna in družbena rana, ki prizadene dostojanstvo osebe in korenine sožitja. Toda z razporoko so povezani tudi drugi napadi na družino, ki je osnovana na zakonski zvezi: zanika se potreba po tej zvezi in se zahteva pravno priznanje zunajzakonske in celo homoseksualne skupnosti; širi se dvomljivo, če ne celo zgrešeno pojmovanje odnosov med zakonci ter med starši in otroki; vzgojno razmerje slabi do odpovedi lastnim odgovornostim ali pa se napihuje do avtoritarnih in posesivnih oblik, zanika ali pozablja pa se nadnaravni, krščanski in cerkveni pomen zakona...

Če skupno upoštevamo nenadomestljivo vlogo družinske skupnosti, velike nevarnosti, katerim je izpostavljena, in kljubovalno moč ki jo kljub vsemu zagotavlja, se zavedamo, da nas kličejo važne odgovornosti.

Vzgojna vnema pomeni najprej kateheza.

V ta namen so nujni koraki, ki jih je treba takoj storiti:

a) Prva zadeva družino kot središče pastorale. »Družinsko pastoralo je potrebno upoštevati in udeleževati kot nujno dimenzijo enotne pastorale Cerkve, ter naj se vedno upošteva ob programiranju in sklepanju« (glej »La catechesi con la famiglia«, CEI str. 16).

b) Druga točka zadeva zakonsko duhovnost. Dovolj nam je, da vzamemo v roke drugi del »Pisma družinam«, ki nosi naslov »Ženin je z vami«, da nas prevzame lepota papeževih razmišljanj o neskončni božji ljubezni, ki so jo zakonci prejeli in jo morajo živeti v svoji zakonski združitvi. Zahteva se veliko zaupanja in veliko poguma. Tudi samo z dvema ali tremi zakonskimi pari in z minimalnim programom: toda treba je začeti in vztrajati.

c) Končno je treba misliti na »katehezo zakoncev«, mišljeno kot »katehezo z družino«. Priložnosti je mnogo: kateheza otrok, formacija odrasčajočih in mladih, priprava na poroko. Zakaj naj bi se ne vključili v to starši in zakonci? Zakaj naj ne bi njim samim zaupali katero direktno nalogo na tem področju, v zavesti, da so starši prvi katehetje svojih otrok? Treba je predlagati, prepričati, poskusiti, vztrajati, nikoli se ne smemo utruditi: Gospod od nas to želi, to pričakuje od nas vseh, začeni pri dušnih pastirjih.

Vse to nas zopet privede do podobe družine kot »svetišča življenja« Vera, molitev, izvajanje ljubezni in moralna doslednost so bistveni faktorji, da življenje cve-

In oživela je hvaležnica

Tudi pri nas je bila pred časom agrarna reforma, ki smo si jo delno sami priklicali in je bila delno sad vpliva komunistične ideologije. Komunistem namreč ni imel velike simpatije do kmetov, močno je poudarjal delavca, ker ga je lažje manovriral, kmeta kot svobodnjaka pa ne. Zato je izstopal delavec in je bil kmet bolj v ozadju.

Pa priznajmo si: sami smo se hoteli rešiti kmetov korenin, kakor da bi nas bilo sram.

Hvaležnica je letos spominjala na nekaj kmečkega, na preteklost. Za sabo je pustila TV-satelite, računalnike, marketing...

Hvaležnica je zahvalna maša za letino in prirejamo jo na prvo ali drugo nedeljo v novembru.

Padel je komunizem z ideologijo, modernost svojo nam prese-da in vračamo se zopet k temu, kar je bilo: kmetijska zavest navsezadnje ni tako slaba. Iščejo stare kmečke predmete, ki bi krasili našo hišo ali »kantinetu«, in se z njimi ponašamo.

Morda moramo najprej zgrešiti, da potem zopet ovrednotimo to, kar smo zapustili ali celo odklonili.

Kako lepa je hvaležnica! Duhovniki poskrbijo, da je v cerkvi vse bolj slovesno, pevci se še bolj potrudijo, v klopch so narodne noše, družine prinašajo k oltarju različne darove, otrokom se iskrijo oči, ko vidijo svoje očete ali dede, ki nosijo k oltarju sad dela svojih rok.

V oktobru se konča delo s trgatvijo, ostajajo še oljke; po vseh cerkvah je hvaležnica in tu se razbohota domišljija.

Hvaležnica - vsakoletna zahvala Bogu za prejete zemeljske (in ne samo te) darove - naj oživi v vsaki župniji. Bog je edini vir vsake dobrote, njemu gre zahvala za zdravje, moč, razum, za storjeno dobro, za sadove rok in razuma. Vsa Cerkev zapoje starodavno Hvala večnemu Bogu. Z isto pesmijo so se zahvaljevali Bogu prejšnji rodovi.

Četudi nimaš nič kaj opravka s kmetijstvom, pa je na tvoji mizi to,

Blagoslov kmetijskih in drugih motornih vozil na zahvalno nedeljo v Števerjanu (foto SR)

te, raste in daje sadove. Tudi zakonskim parom, ki so ločeni ali v nevarnosti, zunajzakonskim in neurejenim skupnostim, družinam s tisočeriimi praktičnimi in ekonomskimi težavami, ki iščejo pomoči in potrebujejo usmiljenja, pozornosti in sprejemanja, so najboljši odgovor krščanske družine, tesno združene po božji ljubezni in zato prepolne dobrote in pristnega življenja za vse.

kar daje zemlja in je človek sejal, sadil, pobiral v trudu in znoju. Zato zahvali se!

Da bi to, kar imamo mi, imeli tudi tisti, ki tega nimajo. To naj bo prošnja pri hvaležnici.

Uredništvo Katoliškega glasa se iskreno zahvaljuje g. Zvonetu Štrublju za redno sodelovanje z nedeljsko duhovno mislijo. S prihodnjo številko bo skrb prevzel g. Silvester Čuk iz Kopra.

OKENCJE

Podajanje rok

Pred obhajilom si podajamo roke. To je res lepa novost pri mašnem obredu - tako človeška... in vsakdanja. Prisotni si podajamo roke, preden postanemo deležni istega kruha, prej pa prosimo za mir in edinost v Cerkvi.

Podajanje rok presega formalnost.

Velja za vse prisotne, predvsem za tiste, ki so morda sperti med seboj, se ne upoštevajo, med seboj ne govorijo ali nimajo pravih medsebojnih odnosov. Predvsem ti bi si morali dati roko v znamenju sprave in odpustanja.

Kako smo še daleč v naših skupnostih! Vendar moramo na to pot.

Podajanje rok med mašo naj ne postane folklor, sicer popolnoma izgubi svoj pomen.

Če ima naš bližnji kaj zoper nas, moramo k njemu, da se z njim spravimo, šele potem lahko začnemo z daritvijo.

Ko smo pri maši in še posebno, če prejmemo sv. obhajilo, mora izginiti vsaka mrznja, opravljanje, vsaka slaba misel o bližnjem. Zgled moramo biti vsem tistim, ki niso v cerkvi, da ne bomo slišali: »Zahaja v cerkev, pa je slabši...«

S podajanjem rok se vključujemo v ozračje božje ljubezni, ki prekipeva pri maši, in z ljubeznijo se moramo napolniti.

Zbližuje nas in oblikuje Kristusova ljubezen, ki jo daje njegova prisotnost (»Kjer sta dva ali trije, tam sem jaz med njimi«). Zato moja ljubezen ni moja, je njegova; zato je tako močna, učinkovita.

Tisti stisk rok - kakšna odgovornost!

Jože

OBČINA NOVA GORICA in **GORIŠKI MUZEJ** vabita na odprtje razstave: **Žene - matere, služkinje, dojlje - razpete** v boju za vsakdanji kruh med družino in tujino, ki jo bomo v počastitev leta družine odprli v petek, 18. novembra, ob 19. uri na gradu Kromberku. Na prireditvi bomo predstavili knjigo Dorice Makuc Aleksandrinke. V kulturnem programu sodelujejo: Učenci osnovne šole Dornberk, kmečke žene iz Dornberka.

Božja beseda je kakor kruh...

20. november

Nedelja Kristusa kralja

»Moje kraljestvo ni od tega sveta« (Jn 18,36)

Cerkev nam ob praznovanju Kristusa, kralja vesoljstva, ne ponudi v premislek tekstov o kraljevskem veličastvu, posebni izbranosti in privilegirani. Prav nasprotno! Vabi nas, da se vživimo v prizor Jezusove obsodbe, krivičnega trpljenja in skrajnega ponižanja.

Jezus je pred Pilatom v sodni hiši. Pripeljali so ga na zagovor pred

predstavnikom mogočnega in na videz nezlomljivega rimskega imperija. Pretresljiv prizor, če pomislimo, da je obtoženec brez advokata že tik pred vstajenjem v nebeški slavi in da je vsemogočni vladni predstavnik največjega imperija takratnega sveta tik prd kolosalnim zlomom.

Kdo od teh dveh je zares kralj? Kateri izmed dveh ima pravo oblast?

Pogovor med obema iznese nekaj dejstev, ki jih človek s svojo logiko in z vso svojo kulturo najtežje vidi. Ko pride Jezus drugič pred Pilata, mu reče: »Nobene oblasti bi ne imel nad menoj, če bi ti ne bilo dano od zgoraj« (Jn 19,11). Jezus s tem izpove svojo predanost Bogu, pravemu gospodarju življenja, ki ima zadnjo besedo in ključ človeške zgodovine ter celotnega stvarstva. Iz ust obtoženega ne slišimo obosdb, ampak samo pozitivne in lepe trditve.

Pilat, sodnik po človeških merilih, vladar, ki je vpleten v igro oblasti, ne razume niti Judov niti Jezusa. »Sem mar jaz Jud? Tvoj narod in veliki duhovniki so te izročili meni« (Jn 18,35). Razgledanemu in inteligentnemu oblastniku ni uspelo prodreti v ozadje političnih in verskih iger, ki so jih Judje pletli okrog osebe Jezusa iz Nazareta. Pronicljivemu umu,

ki ga je oblikovala grška logika in treznilo rimsko pravo, uhaja vsebina pogovora. Zmedeno in porogljivo vpraša: »Kaj je resnica?« (Jn 18,38). Jezusu je šlo za resnico. »Zato sem rojen in zato sem prišel na svet, da pričujem za resnico« (Jn 18,37). Celu svoje življenje je bil v službi resnice. Vedno je pričeval za resnico o Bogu kot dobrem Očetu, za resnico o večnem življenju, za resnico o človekovi težavni in stalni izbiri med dobrim in zlim, za resnico o življenju in smrti. Na vseh teh bistvenih področjih človekovega življenja sta laž in zmota človekov smrtni sovražnik. Kako kratak je bil pogled človeškega sodnika, Poncija Pilata, ki se norčuje iz vseh tako temeljnih vprašanj človeške esistence! Kaj je resnica? Kot da bi resnica bila samo teoretično, razumsko vprašanje, privilegij kulti-

viranih in šolanih ljudi, ne pa v globini človekovega bitja zakoreninjena potreba po odrešenju!

»Poglejte, to je vaš kralj!« (Jn 19,14), je Pilat pred križanjem vzkliknil judovski množici. Porog narodu, človeku in Bogu. Nahujšana množica pa: »Proč, proč, križaj ga!« (Jn 19,15). Poglejte zdaj, kdo je kralj vesoljstva! S trnjem kronani, v škrlatni plašč ogrnjeni, izmučeni, do krvi pretepeni in prebičani človek. »Ecce homo«, »Poglejte, to je človek« (Jn 19,5). Človek, Odrašenik, ki še vedno stoji pred vestjo človeštva in vsakega človeka kot obsojenec, v svoji človeški nemoči in z jasno besedo resnice! Z nepreklicnim sporočilom: »Resnica vas bo osvobodila« (Jn 8,32).

Pomislite: kako naj bi bilo njegovo kraljestvo od tega sveta?

Zvone Štrubelj

Slepomišenje s slovensko TV

nadaljevanje s 1. strani

RAI-om. Slovenske oddaje so za vsedrjavno ustanovo nepomebna in brezprestižna zadeva, do katere nima nobenega ne političnega (nikogar ni zadaj, ki bi pritiskal) in niti ne kulturnega odnosa (niso mogoči veliki podvigi, ker je sredstev malo, zato pa nič ne ostane, da bi lahko delili). Celoten zalogaj za slovenski radio in TV je v proračunu RAI tako neznamen, da nihče ni imel spomina o njem. Toda konvencija z državo je obvezujoča: to je pogodba, ki ima isto veljavo kot zakon, zato so predvidene tudi kazni, če se podpisnik ne drži določb. In to se je skoroda zgodilo RAI-u. Milijarda lir kazni bi bila zanj nesprejemljiva, ker je ustanova v globoki finančni krizi. Na vrat na nos je bilo treba najti frekvence in postaviti na noge nekakšno poskusno oddajanje slovenske manjšinske televizije, ki jo Slovenci dobivamo zadnji po Južnih Tirolcih, Aostancih in Ladincih. Pri tem je treba opozoriti, da so polena pod noge slovenski TV postavljali prav vodstvo deželnega sedeža RAI in nekateri politični krogi, ki so se balo volilnih učinkov take geste. Tudi

zdaj deželni sedež ne prednjači po vnemi. Dovolj je že članek v novoustanovljenem tržaškem dnevniku in je že preplah v hiši, na dan pridejo pomisleki, težave tehnične narave in vse ostale ovire, skratka vse postane težko. S poskusnimi oddajami bi morali zaceti pred kncem leta in vendar na tržaškem sedežu še niso ustanovili štaba, ki bi uresničitev v tako kratkem času izpeljal, ne vedo, kdaj bodo oddajali tistih revnih 20 minut dnevnih informacij, ne vedo kdaj in kako bodo dobili osebje, niso še določili, koliko časa bodo poskusne oddaje trajale. Po skoro 20-ih letih čakanja bomo torej dobili nekakšno skrupulo, ki ne bo ne krop ne voda in bo učinkovalo kot strahovit tujek v ostalem, morda celodnevem programu, ki ga bodo oddajali na isti frekvenci. Mnogim našim gledalcem se morda niti ne bo zdelo vredno poiskati pravi kanal. Prijateljem s slovenskega radia, ki bi morali prevzeti odgovornost za te oddaje, pa velja voščiti, da bi svojo novo nalogo opravljali kar se da dobro in vestno.

- S

POLITIČNO DOGAJANJE V ITALIJI

Berlusconi jevo izsiljevanje

Berlusconi jeva vlada vztraja pri svoji pokojninski reformi in se ne meni ne za nasprotovanje opozicije in še manj za proteste in stavke delavcev. Rimska manifestacija je bila tako po udeležbi kot po poteku, praktično brez incidentov: poldruhi milijon delavcev je hotel pokazati, da vlada le ne more vsiljevati tako pokojninsko reformo, ki bo šla na škodo izključno delavcem. Toda Berlusconi se na proteste poživlja: izsiljuje vse ostale, češ da mora finančni zakon nujno biti odobren v predvidenih rokih, ni pa pripravljen popustiti niti za ped. Na pogovore

bi šel šele potem, ko bo državni proračun odobren. Govori o odgovornosti opozicije, sam pa noče spremeniti niti vejice in to kljub nesoglasjem v koaliciji in kljub dejstvu, da v senatu nima večine. Sindikati so za 2. december proglasili novo splošno stavko (industrijska zveza je seveda proti, ker je gospodarski trenutek ugoden, lira izgublja na vrednosti, italijanski izvoz pa je zato rekorden). Trenje med neenotno večinsko koalicijo in opozicijo se povečuje, Liga sili iz vlade, vendar pa kratkoročno ni pričakovati večjih premikov. S-

Iz Beneške Slovenije

Nova Sezona Beneške galerije iz Špetra se je začela 22. oktobra, ko so odprli razstavo umetnikov, članov umetniško-kulturnega združenja Donatello. Društvo je bilo ustanovljeno v Padovi pred enajstimi leti; nastalo je na pobudo skupine slikarjev, ki so posebej začutili potrebo, da se združijo v skupino in tako vzpostavijo tesnejšo medsebojno komunikacijo ter svoja iskanja povežejo v stalnejšo konfrontacijo. Društvo je odprto do vseh umetnostnih izrazov, od likovne umetnosti do poezije, od literature do fotografije in vsakdo v skupini lahko prispeva svoja osebna izkustva. Sodelovanje med beneškimi in padovanskimi umetniki se tako nadaljuje, saj so jim skupne pojmovanje umetniškega dela in vrednote. Sezona Beneške galerije se nadaljuje 19. novembra ob 18. uri z otvoritvijo samostjne razstave umetnice iz Trevisa Rosanne Boraso z naslovom »Avvolgimenti«. Na ogled bo vsak dan razen nedelje od 17. do 19. ure do 10. decembra. Slovenska beneška

beseda je bila letos pogosto uradni gost na raznih srečanjih, prireditvah in sejmih. Za to je poskrbelo Beneško gledališče, ki ima zelo bogato delovanje. Letos je pripravilo tri nove predstave, kar se je prvič zgodilo v njegovi več kot dvajsetletni zgodovini. Veliko energijo, ki je nedvomno vezana na priljubljenost in dober sprejem, pa je Beneško gledališče pokazalo tudi s tem, da je z dvema predstavami gostovalo po celi Benečiji, tudi v najbolj zakotnih vaseh, kjer so kulturne pobude malokrat prisotne. Njihovo delovanje se ne omejuje na Jesenicah, medtem ko je Štandrež v soboto gostoval F. Qualizzo in A. Garjup s komedijo mož moje žene, ki je v številnih ponovitvah bila vedno toplo sprejeta. Beneški igralci so neutrudni, saj po 14 predstavah in ponovitvah se že pripravljajo na novo komedijo za Dan emigranta 1995 in na nova gostovanja ne le z zamejstvu. Slovenska realnost goriške pokrajine in pa Benečije bo prisotna na televizijskih programih TV Primorke iz Nove Go-

Zidovi in obzidja

9. novembra je minilo 5 let

od zgodovinskega padca berlinskega zidu.

Ne rušite, raje demontrajte. Mi bomo to še potrebovali.

Djordje Balašević

Zid, stena, obzidje, je pregrada iz kamenja, opeke ali betona, ki nas ščiti. Varuje nas pred vetrom, mrazom, dežjem, pred tativi, tujci in zvermi. Zidovi so dobri. Toda človeštvo pozna tudi kulturne zidove. Gre za zidove v naših glavah. Vsakdo ima svojo kulturo, svoj način razmišljanja, obnašanja in svoj pogled na svet. To je njegova kultura. Brez jasno določene kulture se sploh ne bi mogli orientirati v tem svetu. Kultura, omejitev spoznanja, je nujna za preživetje v tem svetu. Toda kultura more biti obenem tudi serija zidov, ki mi onemogoča, da bi se srečal z drugo, različno kulturo. Zato je človekova želja po vesoljni enotnosti človeštva velikokrat zatrt s konkretnostjo kulturne omejenosti.

Nemci so pred petimi leti doživeli neverjetno izkušnjo prehoda čez to ozko omejenost. Porušili so (kulturni) zid, ki jim je

onemogočal srečanje z brati. Doživeli so izredno enotnost, ki se je prej zdela povsem nemogoča. Toda resničnost je takoj pokazala tudi svojo drugo plat. Po prvi izkušnji čudežne enotnosti so se pokazale razlike in z njimi težave. Tega pa ljudje ponavadi nismo pripravljeni sprejeti. Vsak odnos je napor, žrtev in dejanje zvestobe, volje. Prvotno čudežno razodetje lepote drugega, ki je tipično za zaljubljenost, potrebuje dejanje volje, odločitev, ljubezen, ki je sposobna sprejeti tudi šibke strani, potrebe in resničnost drugega. Nemci danes tožijo nad to sedanostjo. Izkušnja trenutne pomenotnosti (»vereinigtes Deutschland«) je naenkrat izgubila svojo čarobnost. Ostaja pa dejstvo, da je bila porušena meja, ki so jo prej imeli za nepremagljivo. V določenem trenutku so Nemci imeli pogum pozabiti na svoje omejenosti in se prepustiti nejasnosti popolne odprtosti, da bi se odprli odnosu. Pozabili so na svoje strahove. Ni lahko živeti na pro-

Grafiti, v katere je bil berlinski zid »oblečen«.

rice (iz Trstelja na kanalu 67). Ob ponedeljkih ob 18.45 bodo namenili polurni program ekonomski, kulturni, športni in politični realnosti slovenske skupnosti v goriški in videmski pokrajini. Ko je v teh dneh posebna olimpijska komisija obiskala tromejo, da bi določila glavne kandidature za organizacijo zimskih olimpijskih iger leta 2002, je tudi slovenska narodna skupnost iz Kanalske doline posegla v dialog. Člani društva Planika so poudarili v posebnem dokumentu, ki so ga namenili predsednici Guerri, da bi organizacija treh držav pomenila sporočilo za mir in sodelovanje, pomemben prispevek pri reševanju narodnostnih vprašanj in nedvomno veliko priložnost za gospodarski razvoj te dežele, ki bo ob vstopu Avstrije v Evropsko unijo izgubila veliko število zaposlenih v carinskih in špediterskih službah.

Erika Jazbar

Kadar naletimo na naraven slog, smo začudeni in očarani, saj smo pričakovali pisca, našli pa smo človeka.

Blaise Pascal

stem, na odprtem kot sv. Francišek, z odprtostjo do tujca. Veliko lažje je imeti serijo zidov, ki me varujejo in ščitijo. Toda s tem sem zaprl pot drugemu. Zgodil se, da odprem dostop prijatelju. Toda kaj kmalu se prestrašim prevelike izpostavljenosti in znova zgradim obzidje.

Berlinski zid je padel, toda novi zidovi se gradijo in spet se nekateri rušijo, novi dvigujejo. Ne mecimo proč opek. Konec koncev jih bomo še vedno potrebovali...

Peter Stefanović

S preselitvijo šole bodo še počakali

Akcija proti preselitvi slovenske nižje srednje šole Ivan Trinko, ki jo je občina nameravala izvesti v času božičnih počitnic, je dala prve sadove. Glavno zaslugo ima pri tem sam šolski skrbnik dr. Ugo Mannini, ki je v celoti sprejel pomisleke, ki so jih izrekli ravnateljica šole, njen Zavodni svet in profesorji. Kot je sam šolski skrbnik sporočil svetovalcu Špacapanu, je bilo sklenjeno na seji, ki jo je zahteval z županom, da se s preselitvijo počaka do konca šolskega leta ter da se ustanovi ko-

Pomagajmo poplavljenecem

Katoliški glas se je odločil, da bo priskočil na pomoč ljudem, ki so v Italiji potrebni pomoči zaradi hudih poplav, v katerih so utrpeli veliko škodo. Katoliški glas se obvezuje, da bo vse prejete denarne darove v ta namen izročil osebno poplavljenecem prek svojega urednika. Izročil jim ga bo pred Božičem kot naše božično darilo in naš solidarnostni prispevek.

Vsi, ki želite poplavljenecem pomagati, lahko oddate svoje prispevke na upravi Katoliškega glasa ali pa jih na upravo pošljete. Že vnaprej lepa hvala!

Nabirka za prizadete v poplavi v Severni Italiji: N.N. 550.000 lir; nabirka ob hvaležnici v stolnici sv. Justa 2.208.500; N.N. 200.000; Ivana Vidmar 25.000; N.N. 80.000; N.N. 200.000 lir.

Za poplavljenec v Piemontu: N.N. 50.000; v spomin na Zdenka Spazzapana dr. Bernard Špacapan 100.000, Bogomir Špacapan v isti namen 100.000 lir.

Opčine (začetek nabirke) 200.000 lir; M.P. 50.000 lir.

misija, ki bo preučila probleme šolskih stavb v goriškem mestu, ki spadajo pod kompetenco goriške občine. Gre namreč za problem skoraj vseh šol, saj skoraj nobena ne ustreza zakonskim določilom. Ob zadovoljstvu, ki ga ob tej novici izraža tajništvo Slovenske skupnosti, prihaja seveda do izraza tudi zaskrbljenost za bodočo ureditev nižje srednje šole, ki mora najti primerne prostore. Možnosti sta samo dve: ali temeljito popravilo sedanje stavbe ali pa preselitev v nove prostore, ki nikakor ne smejo biti v novem slovenskem šolskem centru, ki je namenjen višjim šolam.

Pokrajinsko tajništvo Slovenske skupnosti - Gorica

ŽUPNIK IN VSA župnija iz Vipavskega križa se zahvaljujeta za prejeto denarno pomoč, ki so jo dobrotniki iz naših krajev namenili za popravilo in obnovitev župnijske cerkve v Vipavskem križu. Župnik obenem sporoča, da bi morebitno denarno pomoč še vedno potrebovali, saj so stroški obnove cerkve zelo visoki.

POGLED V SLOVENIJO

Lokalne volitve burijo politiko in javnost

V Sloveniji je videti, kot da se življenje povsem politizira v pripravah oziroma kampanji za lokalne volitve, ki bodo v nedeljo, 4. decembra. Izvolili bodo župane in člane občinskih svetov novih občin, ki jih bo za sedaj 147. Poudarjamo »za sedaj«, ker bo namreč pozneje nove občine mogoče ponovno deliti, če bodo to zahtevali ljudje na referendumih.

Z ustanovitvijo novih občin, ki bodo dobile svojo podobo in značaj z volitvami in kasnejšim oblikovanjem, tako da bodo lahko začele delovati 1. januarja leta 1995, bo Slovenija odpravila dosedanje komune (tako imenovane samoupravne občine, ki so izhajale iz prejšnje države političnega enotstva, ki jih je utemeljil in vsilil Edvard Kardelj). Dobila bo občine, samoupravne lokalne tvorbe, kot jih poznajo v drugih državah s parlamentarno ureditvijo in politično demokracijo. Šele s to preobrazbo bo Slovenija odstranila zadnjo popkovino, ki jo je še združevala z bivšo Jugoslavijo. Tako se prilagaja evropski listini o lokalni samoupravi, ki jo je Slovenija podpisala 11. oktobra letos. Čeprav je v javnosti malo govora o tem, je pa vendarle treba vedeti, da je tudi preoblikovanje lokalne samouprave eden izmed pogojev za to, da bi se naša država lahko vključila v evropske združevalne procese, zlasti v Evropsko unijo.

Kot omenjeno, so sedanja dogajanja neposredno ali pa vsaj posredno povezana z volitvami 4. decembra. Najbolj organizirano kampanjo vodijo tiste stranke, ki imajo največje izkušnje, organizacijo, kadre in seveda tudi največ denarja. Nasploh pa se zdi, da političnim strankam - vsem brez izjeme - ne manjka sredstev. Občila, zlasti zasebne radijske in TV - postaje, imajo veliko naročil strank za oglase in druga plačana sporočila, v katerih vabijo državljane, naj glasujejo zanje. Predsednik Socialdemokratske stranke Janez Janša neutrudno potuje po Sloveniji z geslom, »Da, mi vemo, kje je prava pot.« Treba je priznati, da na srečanja z njim prihaja precej ljudi. Predsednik Slovenskih krščanskih demokratov Lojze Peterle napoveduje, da bo do volitev trajal koalicijski mir, kar pomeni, da stranka do 4. decembra ne bo izstopila iz vlade. Sicer pa Lojze Peterle pričakuje uspeh svoje stranke in opozarja, »da imajo novi, neobremenjeni obrazi na lokalni volitvah lahko tudi posebno prednost.« Predstavnika Slovenske ljudske stranke brata Marjan in dr. Janez Podobnik izjavljata, »da ta stranka do volitev pripravlja presenečenje.« Zdržena lista socialnih demokratov pa zatrjuje, »da le ona z dobro voljo rešuje probleme.« Ob tem predsednik stranke Janez Kocjančič govori »o širini,

razumevanju in strpnosti, ki so potrebne v predvolilnem obdobju.«

Kandidatov za nove župane in občinske svetnike je zelo veliko. Občinskih svetov bo v Sloveniji 147, v povprečju pa bodo morali v vsaki občini izvoliti po 15 svetovalcev. Za »pokritje« vseh mest je potrebno okrog 3 tisoč kandidatov. Za mesta v novih občinah pa se bo potegovalo nekajkrat več kandidatov. Za župane v 147 novih občinah se poteguje kar 551 kandidatov iz raznih strank oziroma posameznikov, kise kandidirajo kot neodvisni.

V Ljubljani je za župansko mesto 7 kandidatov; ti v nekem smislu tvorijo »cvet slovenske politike«. V Mariboru se je Liberalna demokracija odrekla dosedanjemu županju Magdaleni Tovernik, ki bo zaradi tega najbrž zapustila javno politično delovanje.

Čeprav se skupne kandidature strank slovenske politične pomladi po občinah niso obnesle, pa se zdi realna ocena Janeza Janše, da se bodo v morebitnem drugem krogu volitev stranke iz omenjene skupine združile in skupaj zagotovile izvolitev najprimernejših županov. Javnostni raziskave kažejo, da bi na volitvah največ glasov prejela Liberalna demokracija Slovenije; Slovenski krščanski demokrati naj bi po prejetih glasovih bili na drugem mestu, Zdržena lista socialnih demokratov na tretjem, ugodno pa bi se uvrstili tudi Ljudska in Socialdemokratska stranka. F.Z.

Velika slovenska veleblagovnica v Moskvi

Skupina slovenskih podjetij je pred dnevi v Moskvi odprla veleblagovnico, napovedala pa je, da bo poskušala vsaj evropski del Rusije pokriti z mrežo podobnih trgovin. Zamisel je lahko zelo pomembna, ker je namreč rusko tržišče ogromno, Slovenija pa tam uživa velik ugled. Blago, ki so ga slovenska podjetja prej pošiljala na območja bivše Jugoslavije, bodo odslej lahko preusmerjala v Rusijo, Ukrajino in na druga območja Sovjetske zveze.

V novi veleblagovnici že imajo velik promet. Kupcem na voljo okrog 4 tisoč izdelkov od kave do kopalnic. 70 odstotkov blaga prihaja iz Slovenije, druge izdelke pa pošiljajo iz Nemičije, Avstrije, Makedonije, Italije in Hrvaške. Na slovesnosti ob odprtju veleblagovnice je ruski partner Sergej Semjonov pojasnil, da so Slovenijo izbrali za poslovno partnerico »zaradi njene idealne mešanice nemške redoljubnosti in slovenske narave.« M.

Ko se učimo živeti, se učimo tudi umirati. Vsaj tako bi morali dosledno ravnati. Kdor ne zna prav živeti, bo težko znal tudi prav umreti. Ko premišljujemo o življenju, torej ne hote premišljujemo obenem o smrti. Anton Trstenjak

Simpozij na temo Kristjan v družbi

Vse tri Mohorjeve - celovška, celjska in goriška -, Katoliška prosveta in tinjski dom Sodalitas so zadnji konec tedna pripravili dvodnevni simpozij z naslovom Kristjan v družbi. Privabil sicer ni toliko poslušalcev, kot bi jih moral, saj je tema več kot aktualna, zato pa je razsvetlil nekatere nejasnosti in poglobil naše obzorje. Predvsem pa so vsi predavatelji skušali odgovoriti na vprašanje, ali sta krščanstvo in politika združljivi oz. ali lahko krščansko usmerjen človek uspešno in pošteno dela v politiki.

Simpozij se je začel v soboto, 12. novembra, ko je direktor doma g. Kopeinig pozdravil navzoče, idejni oče tega srečanja mag. Vinko Ošlak pa je predstavil predavatelje in vodil srečanje.

Najprej je bil na vrsti dr. Anton Stres, že poznan tinjski obiskovalec, profesor in sourednik Celovškega zvona, ki je razpletel svoje misli pod naslovu Filozofske in teološke osnove družbene solidarnosti.

Drugi predavatelj prvega dne je bil prav tako sodelavec Zvona in uslužbenec zunanjega ministrstva republike Slovenije dipl. inž. Igor Senčar, ki je obravnaval družbeno pravičnost in utopijo.

Po predstavitvi Malega socialnega leksikona je zvečer sledila okrogla miza, ki ji je prisostvovalo največ poslušalcev, saj so vsi hoteli slišati različna mnenja predstavnikov raznih političnih strank v Sloveniji. Mag. Vinko Ošlak, ki je vodil pisano družbo, je zbral okrog sebe Lojzeta Peterleta, Marjana Podobnika, Matija Kovačiča, dr. Marka Dvoraka, slovenskega zdomca iz Ulma, in mag. Rudija Vovka, tajnika EL na Koroškem.

Sledila je diskusija, v kateri je bil največkrat interpeliran Peterle.

Nedeljsko dopoldne, ki ga je vodil predstavnik celjske Mohorjeve g. Kvaternik in na katerem se je zbralo manj poslušalcev kot prejšnji dan, je začel dipl. ekon. Janez Vuk iz Mirna, ki je govoril o neizpoljenih pričakovanjih. Njegovo končno vprašanje, ali v Sloveniji sploh lahko obstaja stranka, ki je usmerjena proti vladajočemu staremu režimu, bo najbrž ostalo še nekaj časa odprto, saj je to, kar imamo zdaj, »invalidna demokracija«.

Zanimivo je bilo predavanje zadnjega udeleženca simpozija mag. Vinka Ošlaka, ki se je vrtel »Med pragmatizmom in vizijo«. Zanj, kot kristjana, je resnica

Srečanje manjšinskih strank

Prejeli smo s prošnjo za objavo.

V petek, 18. novembra, se bodo v Bocnu zbrali voditelji manjšinskih strank v Italiji, da bi razpravljali o skupnih problemih ter o možnostih tesnejšega medsebojnega sodelovanja. Poleg predstavnikov stranke nemške manjšine se ga bodo udeležili voditelji strank Partito autonomista trentino-tirolese, Slovenske skupnosti, Union di Ladins in Union Valdotaïne.

Glavni predmet pogovorov bo ustanovitev fronte manjšinskih strank. Gre za pomembno novost, saj se prvič dogaja, da se je za takšno sodelovanje manjšinskih strank v Italiji odločila Südtiroler Volkspartei, ki je med njimi brez dvoma najmočnejša, a ki je doslej nastopala praviloma sama.

večna, zato se ji ne mudi, saj se tudi počasi daleč pride.

Simpozij, ki se je po sv. maši (daroval jo je preds. goriške Moh. prelat dr. Oskar Simčič) končal s kosilom, je bil za navzoče velik užitek. Mnogi pa niso mogli skriti razočaranja nad dejstvom, da se koroški politiki tako malo zanimajo za tak simpozij.

R.B.

Tvoj župnik ima sporočilo zate.

Lansko leto so bili darovi, namenjeni za vzdrževanje duhovnikov, v mnogih italijanskih deželah nezadostni. Treba je bilo uporabiti v ta namen del prihodka iz »osem promile« in ga tako odtegniti prvotnemu namenu, to je verski in karitativni dejavnosti. Pomni, da z darovi, ki jih smeš odbiti pri davčni prijavi, lahko vzdržuješ duhovnike v njihovi

oznanjevalni, vzgojni in dobrodelni dejavnosti, namenjeni osebam in družinam kraja, v katerem živiš.

Tudi letos pomisli na to. V svoji župniji lahko dobiš ilustrirano tiskovino, ki ti pojasni pomembnost davčno odtegljivih darov. Tiskovini je priložena že naslovljena poštna položnica, s katero lahko nakažeš svoj dar.

Vzdrževanje duhovnikov v Furlaniji Julijski krajini

Znesek, ki je bil potreben za dopolnitev vzdrževanja duhovnikov leta 1993.....	lit 11.902.000.000
Znesek prispevkov z odtegljivimi darovi v letu 1993.....	lit 1.418.000.000
Za leto 1994 bi bilo potrebno zbrati še.....	lit 10.484.000.000

S podporo duhovnikom podpiraš vrednote, v katere veruješ.

Če si o tem prepričan, ne odlašaj s svojim darom.

Dar lahko nakažeš:

- na vsakem poštnem uradu s položnico tekočega poštne računa št. 57803009 naslovljeno na »Istituto Centrale Sostentamento Clero, via Aurelia 481, Roma«. Že naslovljeno poštno položnico lahko dobiš v župniji;
- dar lahko izročiš neposredno na Škofijskem zavodu za vzdrževanje duhovnikov;
- z bančnim nakazilom na Osrednji Zavod za vzdrževanje duhovnikov v Rimu.

Katoliška Cerkev
CEI Italijanska škofovska konferenca

NAŠA GOVORICA

NADA PERTOT

Tako prijetno je bilo lani razmišljati z bralci Katoliškega glasa o jezikovnih problemih, posebno ker se mi je zdelo, da nekako skupaj krepimo zavzetost za naš jezik. V svojem optimizmu sem se seveda motila, saj pada skrb za izražanje vzporedno z našo samozavestjo in narodno zavednostjo.

To mi potrjujejo seveda prispevki, ki jim sledim po radiu, televiziji in našem časopisu. Ohlapnosti v izražanju ne moremo vedno pripisovati naglici, ki pogojuje delo pri vseh teh medijih, saj čuti-mo povsem drugačno zavzetost, ko se isti ljudje izražajo v italijanščini. Snovi za opozarjanje na napake bo na žalost kar precej, a se bojim, da bodo spet izzvenele kot klic vpijočega v puščavi.

Mimo tega pa bi rada danes spregovorila o nekem drugem problemu, ki me posebno vznemirja, o nenehnem spreminjanju jezikovnih zakonitosti in posodabljanju različnih tekstov.

Letos se v več slovenskih gledališčih napoveduje uprizoritev Hamleta. V ljubljanskem osrednjem gledališču ga že igrajo v novem prevodu, ker naj bi bil Župančičev že zastarel. Vsi tisti, ki nam zvone v ušesih žlahtni Župančičevi verzi, bomo spet prizadeti. Spadam tudi med tiste, ki jim je žal za marsikatero besede in besedne zveze v starem prevodu Svetega pisma in se mi kar toži po stavkih iz prejšnjega prevoda.

Povsem drugačni in boleči pa so moji občutki ob prebiranju šolskega učbenika Slovenski jezik in sporočanje 1 izpod peresa Jožeta Toporišiča. Kar po naključju sem odprla knjigo na str. 203. Iz nje povzemam: **Govorna dejanja pa tudi v navadnem pogovoru tečejo po določenem redu, posamezni govorni nastopi se morajo nanašati na isto stvarino, biti pa morajo tudi zadevalni (relevantni), kar vse besedovno meddejnost dela sprejemljivo.** Zdi se mi, kot da je stavek napisan v nekem novem jeziku, ki ga lahko obvlada le, kdor je šel nekritično skozi šolo prof. Toporišiča.

Nadaljujmo s komentiranjem novega Toporišičevega šolskega učbenika. Ob prebiranju pravopisnih pravil sem si šla takoj ogledat navodila za pisanje z velikimi in malimi začetnicami, saj sem pogosto v težavah, ko se moram zanje odločiti. Že večkrat sem izrazila nekaj pomislekov v zvezi z njihovo rabo. Tokrat bi rada samo opozorila na pisanje zemljepisnih imen, o katerih nas prof. Toporišič na str. 132 tako poučuje: **Tudi zemljepisna in stvarna imena so individualna imena teh danosti; lahko so eno- ali večbesedna: za prvo prim. Celovec, Litostroj, za drugo Zelena jama, Tovarna avtomobilov. Večbesedna so lahko dvodelna: Šmarje - Sap. Pri obeh vrstah pišemo z veliko začetnico načeloma le prvo besedo.** (Sledijo primeri) Neprve

dele večbesednih zemljepisnih in stvarnih lastnih imen pišemo z veliko le, če so sami lastno ime. (Sledijo primeri) **Vseeno je, ali gre za ime kraja, pokrajine, gore, vode, celine, nebesnega telesa, države, organizacije, podjetja, tovarne, šole, umetniškega dela itd.**

Do sem je vse jasno in tudi razumljivo, a kaj, ko se ukazi nadaljujejo pod naslovom **Naselbinska zemljepisna imena.** Citiram (str. 132): **Posebnost so naselbinska zemljepisna imena, tj. imena mest, vasi in trgov (ne pa tudi delov naselbin, tj. ulic, trgov ipd). Pri naselbinskih imenih pišemo z veliko vse sestavine: Škofja Loka, Ilirska Bistrica, Zidani Most, Mirna Peč, Kranjska Gora, Zgornji Jakobski Dol, Gornji Senik, Pri Treh Hišah... Z malo začetnico se pri naselbinskih zemljepisnih imenih piše samo neprve sestavine vas, vesca, trg, mesto, selo, selce, naselje in neprvi predlogi** (Sledijo primeri).

Ker ne vem, kakšna je razlika med imenom kraja in med naselbinskim zemljepisnim imenom, bom še naprej pisala, kot sem se učila in učila v šoli. Druga beseda imena kraja se bo začela z veliko začetnico le, če je sama po sebi lastno ime. Torej Škofja Loka, a Kranjska gora.

Pa še nekaj: med tolikimi primeri je med zemljepisnimi in stvarnimi lastnimi imeni iz naše strani omenjena le Gorica.

Slikar David Faganel razstavlja v Novem Mestu

Prejšnji petek, 11. novembra, je bila v Novem mestu na Dolenjskem otvoritev razstave goriškega slikarja in arhitekta Davida Faganela. Slikar David Faganel se je lansko sezono prvič predstavil goriškemu občinstvu s samostojno likovno razstavo v Katoliški knjigarni, ko je v likovni galeriji na Travniku prikazal svoja velika platna, akvarele in tudi svoje načrte, ki jih je pripravil kot mlad, lansko leto diplomirani arhitekt. V Novem mestu mladi umetnik sedaj razstavlja v zelo lepih prostorih likovne galerije velike tovarne zdravil Krka. Pomembnost razstave je zelo velika, saj gre za eno najbolj obiskanih likovnih galerij v Sloveniji. Kot je na predstavitvi povedala predstavnica Krke Bojka Kmetova, je tovarna zdravil Krka ena večjih v Evropi, sodeluje z mnogimi in prodaja v nad sedemdeset držav po celem svetu. Zaradi tega je likovna galerija v prestižnih poslovnih prostorih tovarne Krka, v avli, skozi katero morajo vsi Krkini partnerji na poslovne pogovore.

David Faganel je v Novo mesto odpeljal iz Gorice večino del, ki jih je goriškemu občinstvu že predstavil v galeriji Katoliške knjigarnice. Pa vendarle ne gre za ponovitev goriške razstave, saj je umetnik v Krkini galeriji številnemu občinstvu, ki se je zbralo na petkovi otvoritvi, predstavil vrsto novih velikih akvarelov s kraško tematiko, v katerih je

Knjige v Katoliški knjigarni

Ker nas je zanimalo, koliko kupujejo in kaj berejo slovenski goriški bralci, smo se odpravili v Katoliško knjigarno na Travnik. Prijazni prodajalci so nam povedali, da je s knjigami križ, ker jih naši ljudi zelo malo kupujejo, razen nekaterih uspešnic ali pa del domačih avtorjev. Logičen sklep bi torej bil, da naši ljudje zelo malo berejo, česar pa si iz spodobnosti ne upamo zapisati. Raje verjamemo, da kupujejo slovenski bralci iz Goriške knjige v Sloveniji, ker na žalost niti ne vedo, da je v Katoliški knjigarni velika izbira slovenskih knjig. Od časa do časa bomo v Katoliškem glasu zato objavili seznam najbolj prodanih knjig v Katoliški knjigarni in naše bralce tudi opozorili na novosti, ki prihajajo na njene knjižne police. S to občasno rubriko bi tudi radi dosegli, da bi več ljudi kupovalo slovenske knjige, kajti, kot pravi stara modrost, »Boj se bralca ene same knjige!«. Najbolj prodanih osem knjig v minulem mesecu v Katoliški knjigarni:

- 1 - **Križev pot** Ljubke Šorlijeve
- 2 - **Črepinje** Ljuba Marca
- 3 - **Kačja roža** Alojza Rebule
- 4 - **Poglej me prav** Tatjane Gregoričeve in **Štirideset let glasbe na Placuti** Silvana Kerševana
- 5 - **Slovenske pridige** Karla Mihaela Attemsa s spremno besedo prof. Lojzke Bratuž
- 6 - **Primorski učitelji** avtorice Minke Lovrenčič Pahor
- 8 - **Krajeyna, ledinska in vodna imena v Števerjanu** zbiralca narodnega blaga in časnikarja Vlada Klemšeta.

Na prvem mestu je torej gotovo največja uspešnica v zamejstvu letos, takoj za njo pa so Marčeve Črepinje, ki so vseslovenska uspešnica. Rebula se pri svojih sedemdesetih letih dobro drži; sedaj gre najbolj v promet njegova Kačja roža, čeprav ima letos na tržišču kar štiri knjige. Slovenski center za glasbeno vzgojo Emil Komel je vsckakor vredna in pomembna slovenska ustanova in knjigi o njem se dobro prodajata. Attemsove pridige bi morale v vsako slovensko družino, ker govorijo o naših koreninah, isto je s knjigo o primorskih učiteljih Pahorjeve. Vsakega Števerjanca in Brica pa bi moralo biti pošteno sram, če še ni kupil izredne Klemšetove knjige, ki govori prav o imenih krajev, voda in ledinskih imenih v biseru Brd-Števerjanu.

Za konec sem vam pripravil še dve novosti, ki ju velja vzeti v roke in sta že na razpolago v Katoliški knjigarni. Kot prvo knjigo svetujem delo Alojza Rebule (spet njega!), ki nosi naslov Skozi prvo zagrinjalo in je namenjena zahtevnejšim bralcem, takim, ki na svoje krščanstvo nekaj dajo, jim je všeč lepa slovenska beseda, Rebulov slog in sočno čtivo, in jih obenem zanimajo temeljna človeška in krščanska vprašanja.

Druga knjiga, ki jo je napisalo več avtorjev, pa nosi naslov Pričevanja in doživetja in jo je izdala Zveza slovenskih športnih društev v Italiji ob 70. obletnici »Sportnega Udruženja«. 12. oktobra leta 1924 so namreč slovenski športniki ustanovili Udruženje slovenskih športnih društev v Italiji. Knjigo bi morali imeti v rokah vsi športniki in pa seveda vsi tisti, ki dajo nekaj na našo preteklost.

Za tokat naj bo dovolj, sicer pa: »Berite, berite, berite!«

Jurij Paljk

Monografija Sarajevo

V petek, 18. novembra 1994, bo ob 18. uri v Kulturnem domu v Gorici (ul. Brass 20) poseben večer, posvečen Sarajevu.

Ob tej priložnosti bodo prvič v naši deželi predstavili posebno ilustrirano monografijo Sarajevo, ki so jo uresničili sami prebivalci tega mesta.

O monografiji Sarajevo, kot tudi o trenutnem stanju v Bosni in Hercegovini bosta ob tej priložnosti spregovorila Muhamed Krešeljakič, konzul BiH v Milanu, in bivši župan Sarajeva ter novinar Aleksander Mlač iz Sarajeva.

Zares izjemen uspeh! Za kroniko povejmo še, da je bilo kljub martinovanju, ki je na Dolenjskem eden večjih praznikov, na otvoritvi razstave zares zelo veliko ljudi, pred začetkom le-te pa je zaigral harmonikaš Silvester Mihelčič, ki je z melodijami prehodil celotno Slovenijo, od Bele krajine do morja. Davida Faganela pa je predstavil duhoviti Pavle Gregorc, ki ga poznamo s Slovenske televizije.

Razpis likovnega natečaja Slovenske Evrošole

Od 19. do 23. aprila 1995 bo ob 50. obletnici obnove slovenskih šol v Italiji praznik manjšinskih šol Evropske unije SLOVENSKA EVROŠOLA. Manifestacija se bo odvijala v Trstu, Gorici in v Špetru. Podobna srečanja mladine evropskih manjšin so že bila v Italiji, Franciji, Veliki Britaniji in na Nizozemskem. Slovenske Evrošole se bodo udeležili slovenski srednješolci iz Trsta in Gorice, malčki iz špetske dvojezične šole, Katalonci iz Španije, Baski iz Španije in Francije, Lužiški Srbi iz Nemčije, Valežani, Bretonci, koroški Slovenci in mnogi drugi.

Odbor Slovenske Evrošole razpisuje ob tej priložnosti likovni natečaj za risbo ali grafični izdelek, ki bo objavljen na publikacijah Slovenske Evrošole, na lepakih, brošurah ipd.

Vsebina izdelka naj simbolično odseva 50-letnico obnove slovenskih šol, naj izraža nastanek novega, mladost in vedrino, naj vrednoti vlogo manjšin v današnjem svetu. Izdelek naj vsebuje tudi simbol Slovenske Evrošole (belo polje z rdečim krogom in vijugastimi ter neenakimi modrimi žarki), natisnjen v zgornjem levem kotu tega lista.

Natečaja se lahko udeležijo dijaki vseh slovenskih višjih šol v Italiji. Izdelki so lahko v poljubni tehniki, obvezan pa je navpični format A3 (širina 29,7 cm; višina 42 cm); na hrbtni strani lista naj avtor navede svoje ime in priimek, naziv šole, ki jo obiskuje. Izdelke je treba izročiti najpozneje do 2. decembra letos odboru za Slovensko Evrošolo pri Zvezi slovenskih kulturnih društev v Trstu, ul. S. Francesco 20.

Izdelke bo do 20. decembra letos ocenila petčlanska komisija. Mnenje komisije bo dokončno in vsak priziv ali pravna pot sta izključena.

Vsi izdelki bodo trajna last odbora za Slovensko Evrošolo, ki jih bo po svoji presoji lahko tudi objavil, razstavil ali drugače uporabil.

Organizacijski odbor

60-letnica Huberta Berganta

Na Mirenskem Gradu bodo v nedeljo, 20. t.m., ob 17. uri slovensko proslavili 60-letni življenjski jubilej slovenskega orgelskega virtuoza Huberta Berganta s samostojnim koncertom jubilanta. Koncert prireja Zveza kulturnih organizacij Nova Gorica in Pevsko društvo Miren. Orgle na Mirenskem Gradu, ki so bile prizorišče že mnogih uspelih Bergantovih nastopov, bo posebej za to priložnost uglasila orglarska delavnica Jenko iz Ljubljane. Tako je pričakovati, da bo izbrani program zaživel v vsej izrazni moči, podobno kot pred desetimi leti ob umetnikovi 50-letnici. Zastopani bodo naslednji skladatelji: J. Langlais, J.S. Bach, B. Marcello, J. Alain in A. Guilmant.

P.B.

Arhitekt Faganel z načrtom Katoliškega doma

pokazal vso svojo nadarjenost dobrega poznavalca barv in imenitnega slikarja. Za Davida Faganela je namreč znano, da je zelo dober kolorist, študij arhitekture pa mu je dal tiste osnove, brez katerih bi ne bil tako dober slikar, kakor sicer danes že je. Razpet med delom v Ljubljani in Gorici, se je na otvoritvi predstavil tudi kot arhitekt in najlepše je bilo, k, je požel veliko uspeha s svojim načrtom obnove Katoliškega doma v Gorici. Ljudje so z navdušenjem gledali načrt in predvsem zunanji videz Katoliškega doma, za načrte katerega je prispeval prav David Faganel. Slikar-arhitekt je moral večkrat posameznim skupinam razlagati, kakšen videz bo imel Katoliški dom v Gorici.

Cecilijanka '94

Med nastopajočimi je bil tudi zbor Lojze Bratuž (foto Studio Reportage)

Preteklo soboto in nedeljo je bila v goriškem Kulturnem domu 36. revija goriških pevskih zborov. Dvorana Katoliškega doma, kjer je Cecilijanka »doma«, je namreč v popravilu. Revija je bila letos posvečena Simonu Gregorčiču ob 150-letnici njegovega rojstva. Sodelovalo je 11 zborov z Goriškega: moški zbor Mirko Filej iz Gorice (zborrowodja Zdravko Klanjšček), mešani zbor Podgora (zborrowodja Mirko Špacapan), dekliška skupina Sovodenjska dekleta (zborrowodja Sonja Pelicon), mešani zbor Lojze Bratuž iz Gorice (zborrowodja Stanko Jericijo), mešani zbor Štandrež (zborrowodja Tiziana Zavadlav), moški zbor Št. Maver (zborrowodja Gabrijel Devetak), mešani zbor Rupa-Peč (zborrowodja Zdravko Klanjšček), mešani zbor F.B. Sedej iz Števerjana (zborrowodja Bogdan Kralj); poleg teh je bil še zbor Ermes Grion iz Tržiča (zborrowodja Giovanni Tomatis) kot predstavnik italijanske zveze USCI in moški zbor Andrej Pačlavc iz Podgore v imenu goriške ZSKD. Tržaško pokrajino je zastopal moški zbor Fantje izpod Grmade (zborrowodja Ivo Kralj), dva zbora sta prihajala iz matične domovine (moški zbor Kras iz Opatjega sela - zborrowodja Anton Klančič - in moški zbor Soča iz Kanala - zborrowodja Klemen Nant); slovensko pesem iz Kanalske doline so nam ponela dekleta pevske skupine Višarski kvintet pod vodstvom Anne Missoni. Seveda ni manjkala niti predstavnik Krščanske kulturne zveze iz Koroške, to je bil dekliški zbor Škocijan.

Na sobotnem delu revije je nastopilo samo sedem zborov, ker je zbor Skala iz Gabrij odpovedal. Nedeljski program je oblikovalo devet pevskih skupin. Posamezne zборе sta povezovala člana Odra '90 Anka Černic in Jan Leopoli.

Če bežno preletimo izvedeni program, lahko ugotovimo, da so

skoraj vsi slovenski zbori razen treh izvajali izključno slovenske avtorje in njihove priredbe. Za revijo, kot je goriška Cecilijanka, je to dejstvo razveseljivo. Za publiko je prijetno in lažje za poslušanje, bolj domače; za zbor pa je primerno, da si vključi v repertoar slovenske skladbe, ki so tako številne, umetniško bogate in dokaj raznolike vsebine. Funkcija zborov, predvsem zamajskih, je gojenje slovenske pesmi; seveda pa ne bomo obsojali nobenega zbora, če bo od časa do časa predstavil tujega skladatelja, ki bo izvajalcu v razvedrilo in poslušalcu v obogatitev.

V.

Vsakoletna Cecilijanka pomeni predvsem prestižno in priljubljeno revijo naših pevskih zborov. Ti lahko pokažejo svoje najnovejše dosežke, obenem pa se neformalno pomerijo z drugimi zbori. In tudi to je dobra pevska šola. Cecilijanka je imela prva leta res tekmovalni značaj, tega pa je nato opustila in taka ostala do danes.

Občinstvo na Cecilijanki (foto SR)

Goriška pevska revija, ki jo od vsega začetka prireja Zveza slovenske katoliške prosvete, je posvečena kake pomembni obletnici, predvsem slovenskih glasbenikov ali kulturnikov nasploh. Spominja pa se tudi jubilejev v svetovni glasbi. Tako letos poteka štiristoletnica smrti enega največjih mojstrov polifonske zborovske glasbe. To je Giovanni Pierluigi da Palestrina, ki je ustvaril čudovite motete, maše in druga vokalna dela.

Zveza slovenske katoliške prosvete pa se je letos odločila, da posveti Cecilijanko 150-letnici rojstva »goriškega slavčka« Simona Gregorčiča (1844-1906). Pesnik, čigar poezije so našle velik odmev pri slovenskih skladateljih

Križev pot Franka Žerjala

»Dopolnjeno je!« ...in izdihne... Od groze stvarstva luč se upihne.

L. Šorli

V sredo, 9. novembra, se je z otvoritvijo svoje razstave v galeriji Katoliške knjigarne Franko Žerjal prvič predstavil javnosti kot slikar. Po uvodnih ubranih tonih Bachovega preludija, ki ga je izvedel čelist Vinko Popit, profesor na Slovenskem centru za glasbeno vzgojo E. Komel, je prisotne pozdravila Vida Bitežnik. Za njo se je oglasil umetnostni kritik Joško Vetrh in podal nekaj misli o razstavljenih delih vsem poznanega moža, ki pa je tokrat prvič razodel publiki doslej nepoznan talent svoje vsestransko bogate osebnosti. Likovna upodobitev križevega pota ima samostojen izvor, ki mu je bila iztočnica istoimenska zbirka poezij Ljubke Šorli iz leta 1979, ki je izšla letos spomladi ob obletnici pesniškega rojstva.

S čutom za večnostno prvino v človeku se tokrat Žerjal podaja v barvno branje skrivnosti temeljnega trinoma življenja - smrt-lju-

bezen; ni enega brez drugega in tretjega. Umetnikova govornica je govornica preprostih votivnih kompozicij slovenske ljudske umetnosti. Podobe priklicujejo v spomin na grobo ometane freske podeželskih cerkvic. Preprosta slikarska tehnika z akrilnimi, oljnatimi in vodenimi - pretežno hladnimi - barvami ustvarja impresionističen kromatični učinek. Obrazi so jasni le na točno določenih osebah, druge podobe se pogosto izgubljajo kot sence, razredčene in zabrisane v megli in pod prahom preteklosti; njihovi obrisi so nejasni, obenem obrisi nikogar in vsakogar - mene in tebe. Hlapec vseh hlapcev pada pod križem zasmehovanj, sramotenj in ponižanj, končno je razpet na les. Križ postane za razbesnela človeka, ki rjove v sli po odrešenju, drevo življenja; dopolnjeno je. Via dolorosa privede Kristusa do poslednjega zmago-slavja. Grob je odprt. Zares je vstal. »Ne bojmo se, saj nas z vstajenjem za večnost je zaznamoval.«

DD

Joško Vetrh predstavlja goriškega umetnika (foto Studio Reportage)

predvsem polpretekle in pretekle dobe. Med njimi so Jakob Aljaž, Anton Nedved, Hugolin Sattner, Josip Prochazka, Anton Foerster, Hrabroslav Volarič, Vinko Vodopivec in drugi. Komponirali so zborovske skladbe na pesnikovo besedilo. Mnogi so se lotili tudi daljših in zahtevnejših oblik. Mednje sodi p. Hugolin Sattner (1851-1934), ki ga danes poznamo zlasti po nešteti zborih nabožne vsebine. Pomembna pa so njegova večja vokalno-instrumentalna dela, in sicer kantate in oratoriji, med temi štiri na Gregorčičevo besedilo. To so Jeftejeva prisega, Oljki, Soči in V pepelnici noči. Slovenski glasbeni zgodovinar dr. Dragotin Cvetko piše, da je Sattner s temi deli »znatno prispeval k razvoju teh dveh kompozicijskih zvrsti pri Slovencih.« V zvezi z oratorijem Assumptio in kantato Oljki pravi: »V njima se je tehnično in izrazno vzpel višje kot v kateri koli drugi svoji kompoziciji.«

Gregorčičeva besedila so uglasbili tudi kasnejši skladatelji, zlasti primorski, vendar pa bodo ostale najbolj pri-

ljubljene prav skladbe prej omenjenih starejših avtorjev. Nekateri pesmi so skoraj ponarodele, tako Aljaževa Oj, zbogom, ti planinski svet, Nedvedova Nazaj v planinski raj, Vodopivčeva Mojo srčno kri škropite itd. V teh skladbah sta se poezija in glasba harmonično združili v eno samo nevidno telo, saj so skladatelji vanje prelili pesnikove misli in čustva.

(Andrej Bratuž, iz predstavitve letošnje Cecilijanke)

Zahvalna nedelja v Števerjanu

Tudi v Števerjanu smo se v nedeljo zbrali župljani, da bi se Bogu zahvalili za darove, ki smo jih prejeli v preteklem letu. Zahvalna nedelja je dan, v katerem naj bi se spomnili na tistega, ki nam vse daje, od življenja do vsega, kar je za življenje potrebno. Predvsem gre Bogu zahvala za vse sadove, ki jih je obrodila zemlja, kar je v Števerjanu še

Sovodnje

Župnija sv. Martina-Sovodnje je prejšnji teden doživela kar tri pomembne dogodke. V sredo, 9. novembra, je župnijo obiskal nadškof. Popoldne se je srečal z dušnim pastirjem. Pregledala sta dušnopastirsko, pravno in finančno stanje kar aktivne župnije. Zvečer je škof ob srečanju z župnijskim pastoralnim in gospodarskim svetom najprej razložil pomen teh organizmov v župniji, nato pa se je razvil bogat pogovor o konkretnih problemih. Beseda je stekla tudi o načrtih. Naj omenimo le ljudski misijon, ki bo v letu 1995. Sedaj, ko je cerkev obnovljena, ko gredo dela pri obnovi župnišča proti koncu, bo težišče skrbi prešlo na duhovno prenovo župnije. Srečanje je bilo v »novem« župnišču, zahvaljujoč se neutrudnemu župniku M. Markežiču in skupini žena, ki so celotno župnišče počistile v dobrem tednu.

V petek smo počastili zavetnika sv. Martina s slovesnim bogoslužjem. Pel je ženski zbor. Iz src je privrela zahvala nebeškemu priprošnjiku za obilno prejete darove in varstvo ter prošnja za blagoslov v prihodnosti.

Lep nedeljski sončni dan je pripomogel h globokemu doživetju zahvalne nedelje. K bogoslužju so vabili fantje s pritrkovanjem - »klinkanjem« po domače. Po rotacijskem dogovoru je bogoslužje obogatilo petje mladinskega zbora. Bralci so v imenu različnih skupin in starosti izrekli izvirne zahvale Bogu in ljudem za prejete darove. Zunanji vaški praznik je dosegel višek ob blagoslovu poljskih pridelkov, razstavljenih dobrot po mizah in traktorjev. Domače kulturno društvo in lovci so se tudi tokrat izkazali v požrtvovalnosti in iznajdljivosti.

V imenu župnijskega sveta iskrena hvala vsem, ki so s svojim bolj ali manj opaznim delom pripomogli k trojnemu župnijskemu prazniku!

član ŽPS

posebej pomembno, saj se večina ljudi ukvarja z obdelovanjem zemlje.

Zahvalna slovesnost se je pričela že v soboto, ko nas je na povabilo domačega župnika Antona Lazarja obiskal p. Marko Novak, frančiškan iz Kamnika, ki je bil župljanom na razpolago za spoved. V nedeljo je osrednji trenutek zahvaljevanja predstavljala sv. maša, ki jo je daroval p. Novak. S prodorno besedo je nagovoril prisotne vernike in jih z globokimi mislimi spodbudil k temeljni življenjski naravnosti, ki naj se izraža v vsakodnevnem zupanju v Boga, ki nas ljubi in nam milostno pomaga. Po maši je bil na trgu pred cerkvijo blagoslov kmetijskih strojev in motornih vozil. Vaščani so pripeljali tudi velik tovornjak s pripravami za stekleničenje vina. V oskrbi ga ima zadruga St. Florian, uporabljajo pa ga lahko tudi drugi vinogradniki. V cerkvi so si čez dan sledile ure češčenja pred Najsvetejšim.

H. Sattner - OLJKI. Kantata za soliste, zbor in orkester ob 150-letnici rojstva Simona Gregorčiča

Cerkev sv. Ignacija
Gorica, 27. novembra 1994, ob 18. uri

Štandrež, 2. decembra 1994, ob 20.30

Doživeta hvaležnica pri sv. Justu

Polnozasedena tržaška stolnica ob nedeljski hvaležnici

Letošnje maše hvaležnice, ki je bila v nedeljo, 13. t.m., v stolnici sv. Justa, se je udeležilo veliko slovenskih vernikov s Tržaškega. Posebej številni so bili v svojih krajih člani tržaške veje Slovenske zamejske skavtske organizacije, pa tudi narodne noše niso manjkale. Hvaležnica je bila za slovenske vernike tudi priložnost, da se v stolnici srečajo s svojim škofom.

Tema nedeljskega obreda je bila družina. »Družina - žarišče novega upanja« je bilo geslo letošnje slovenske hvaležnice. Prišla je do izraza tako v besedah povezovalcev, zakoncev Neve in Alda Štefančiča, kakor tudi v prošnjah za vse potrebe, predvsem pa v homiliji tržaškega škofa msgr. Lorenza Bellomija. Škof je poudaril pomen družine kot svetišča življenja, kot osnovne celice družbe, Cerkve in človeštva. Vogelni kamen družine je zakonski par, ki je primarna dobrina, ki jo je potrebno zaščititi tudi s postavo. Škof Bellomi je pri tem obsodil

vse napade, ki se v tem času ponavljajo z namenom, da bi načeli pomen družine: razporoka, splav, zunajzakonske in homoseksualne zveze, odpoved lastnim odgovornostim, avtoritarnost in posesivnost. Škof je nato nakazal smerice, ki morajo oblikovati vzgojo kot bistven element pri razvoju zdrave družinske skupnosti; to so družinska pastorala, zakonska duhovnost in kateheza zakoncev. Na koncu je škof pozval vse - začeniši pri dušnih pastirjih - k vztrajnosti.

Tudi letos so verniki prinesli pred oltar svoje darove v zahvalo za vse dobro, ki so ga bili deležni letos. Denar, ki je bil zbran pri miloščini, pa je bil namenjen pomoči poplavljenecem v severozahodni Italiji. Potek maše je spremljalo petje združenih pevcev, ki jih je vodil Edi Race, in petje otroškega zbora Kresnice od Sv. Ivana pod vodstvom s. Karmen Koren.

(iž)

Življenjski jubilej Sergija Pahorja

Časnikarska prožnost in domiselnost Sergija Pahorja sta tolikšni, da bi mu človek ne prisodil šest križev. Rodil se je namreč 17. novembra pred 60 leti v Trstu. Tu je po maturi na slovenski realni gimnaziji bil najprej zunanji sodelavec programskega in časnikarskega odseka slovenske radijske postaje ter član Radijskega odra. Kasneje je sprejel stalno namestitev prav v slovenskem oddelku Radia Trst A, kjer je še vedno v službi. Že več let so zelo odmevni njegovi razgovori v živo. Iz tedna v teden vabi v radijski studio znane osebnosti, strokovnjake, javne in kulturne delavce iz Slovenije, zamejstva in zdomstva, s katerimi steče običajno zelo živahen razgovor o najrazličnejših aktualnih in zanimivih temah. Najpomembnejše pa je, da zna razgovor navezati na slovensko problematiko, ki mu je vsekakor najbolj pri srcu.

Poleg svojega poklicnega dela je zelo aktiven tudi v javnem življenju. Potem ko je v mladih letih dobil temeljito podlago v Slovenski dijaški zvezi, je svoje organizacijske sposobnosti dal in jih še daje na razpolago Slovenski skupnosti, Slovenski prosveti in Svetu slovenskih organizacij. Najbolj pa je razvil svojo dejavnost, ko je po smrti prof. Peterlina leta 1976 prevzel predsedstvo Društva slovenskih izobražencev. Tako skrbi že skoraj dve desetletji za stalne ponedeljkove večere v ul. Donizetti in za organizacijo vsakoletnih študij-

skih dnevov Draga. Obenem je tudi v uredniškem odboru Mladike in dragocen sodelavec našega časopisa. Prijatelji in znanci ter naše uredništvo mu želimo še veliko življenjskih in poklicnih uspehov in zadoščenj. (mab)

»Zvezdne noči« v italijanščini

V sredo, 9. t.m., so v novinarskem krožku v Trstu predstavili italijanski prevod knjige Dušana Jelinčiča Zvezdne noči. Naslov prevoda se glasi »Le notti stellate«. Knjigo je prevedel Paolo Privitera, izdal pa videmski založnik Campanotto.

Delo je v sredo predstavil alpinist in publicist Pietro Spirito, ki je dal poudarek posebni vlogi, ki jo ima pri Slovincih alpinizem. Knjiga je torej za italijansko javnost lepa priložnost, da se le-ta seznanja s slovensko alpinistično stvarnostjo.

Jelinčič je v svojem posegu izjavil, da je »najpomembnejše to, da se slovenska kultura s to knjigo, ki je primerna za širši krog bralcev, uveljavlja v italijanskem prostoru.«

V PONEDELJEK, 21. t.m., bo na praznik Matere božje zdravja ob 16. uri v cerkvi Matere božje zdravja sv. maša za slovenske vernike. Maševal in pridigal bo g. Dušan Jakomin.

V NEDELJO, 20. t.m., bo v kapeli bolnišnice na Katinari ob 17.15 sv. maša za slovenske vernike.

»Naš cilj je, da bi naši mladini ponudili čim več možnosti za zdravo udejstvovanje.«

Pogovor z načelnikom slovenskih tržaških skavtov Teom Kraljem

9. oktobra se je v Marijinem domu pri Sv. Ivanu odvijal redni občni zbor tržaške veje Slovenske zamejske skavtske organizacije, na katerem je bil za načelnika ponovno potrjen Teo Kralj (nova načelnica je Martina Grahonja, op. p.). Z njim smo se pogovorili o opravljenem delu, vlogi ter ciljnih slovenskih tržaških skavtov.

Kako ocenjuješ delovanje organizacije v pravkar končani sezoni?

V letošnjem delovnem letu je imela SZSO-STŠ zelo pozitivno sezono. Imeli smo 7 taborov, ki se jih je udeležilo preko 240 članov. Poleg tega so skozi vse leto potekale dejavnosti, v okviru katerih so se na vsakotedenskih sestankih izvidniki in vodnice ter voliči in veverice pripravljali na višek sezone, ki je tabor. Na jurjevanju in prestopih pa smo pridobili preko 60 novih članov.

Poleg tega smo imeli razne tečaje oz. taborne šole za izpopolnjevanje naših voditeljev. Celo leto smo skrbeli prav za pripravo novih voditeljev, da bi lahko bili še bolj kapilarno razširjeni po tržaškem teritoriju in da bi na ta način v našo organizacijo vključili čim več mladih ter jim nudili povsem odgovorne in pripravljene voditelje.

Katera je vloga SZSO v današnjih razmerah, ki so za Slovence v Italiji vse prej kot ugodne?

Vloga SZSO v današnjih razmerah v Italiji je ta, da s 350 člani in s svojim delovanjem vzgaja mladino k vrednotam, ki so navedene v 2. členu našega statuta: to je, da jih vzgaja v odgovorne člane družbe, v dobre katoličane in zavedne Slovence. Bodiš vera kot pripadnost slovenskemu narodu se v vsakodnevem delovanju naše organizacije prepletata. Na občnem zboru smo se strinjali, da bomo v letošnjem delovanju dali poudarek na narodnostnem vidiku, ker tudi opažamo, da je med mladino - posebej med najmlajšimi - občutek pripadnosti slovenskemu narodu zelo majhen. Jasno je, da skavtizem ne more zamenjati družine in okolja pri vzgoji otroka, toda k tej vzgoji lahko pripomore. To se opaža zlasti na raznih prelomnicah, ko si morajo člani prevzeti določene odgovornosti: redki so člani, ki si odgovornosti prevzemajo in ki ne izhajajo iz trdnih katoliških in slovenskih družin.

Prihodnje leto se bo odvijal 4. slovenski zamejski jamboree. Kako se pripravljate na ta za vas nedvomno pomemben dogodek?

Naslednje leto bo 4. slovenski zamejski jamboree, ki bo pravzaprav vseslovenski jamboree, saj bodo poleg skavtov iz Trsta, Gorice in Koroške na njem prvič sodelovali novoustanovljeni skavtje iz Slovenije. To je za nas zelo važen dogodek, ker v bistvu imamo po tolikih letih zopet organizacijo, ki se sicer šele razvija in raste, a predstavlja osnovo, na katero bomo v prihodnosti tudi mi lahko računali za vse delovanje in gradivo, ki smo ga do sedaj črpali lahko samo pri drugih italijanskih ali tujih organizacijah. Za sedaj ta organizacija v Sloveniji seveda ni še popolna; vendar že sedaj, nekaj let po ustanovitvi, nam lahko nudi določene stvari kot npr.

toborne šole, gradivo, predvsem pa stike z drugimi Slovinci, kar lahko samo še bolj krepki pripadnost zamejcev narodu, ki ima končno tudi svojo državo.

Iz projekcij je razvidno, da bo na tem jamboreeju okoli 350 članov, ki bodo stalno taborili razdeljeni na razne podtaborje. To je seveda ogromen načrt, ki zahteva ogromno dela. To delo je razdeljeno po vseh pokrajinah, kar je tudi organizacijsko za SZSO velika preizkušnja. Upamo, da bo ta jamboree res uspel kot prvi vseslovenski jamboree. Upamo tudi, da bo iz tega nastala tradicija in jo bomo vsakih nekaj let ponavljali ter na ta način krepili stike med vsemi slovenskimi skavtskimi organizacijami.

Za načelnika si bil potrjen še za eno leto. To je gotovo lepo priznanje za že opravljeno delo, ki pa ti obenem nalaga nova bremena in odgovornosti...

V letih mojega načelnštva je tržaški del SZSO naredil lep korak naprej, za katerega se moramo zahvaliti predvsem požrtvovalnosti in neutrudnemu delu vodstva. Slednje je z odločnimi koraki prešlo na načrtno in zavestno delovanje v sme-

ri vzgajanja mladine, predvsem pa starejših članov — roverjev in popotnic — k odgovornejšemu in kvalitetnejšemu nastopu v organizaciji in izven nje. Vse to bo v kratkem — upam — privedlo do oblikovanja novih generacij voditeljev, ki bodo le izboljšali obstoječe stanje. Zavedati se moramo, da krijemo zelo veliko področje od Milj do Devina in da marsikatera vas še nima skupine, voda ali šestorice. Zato je naš cilj, da bi mladini ponudili čim več možnosti za zdravo udejstvovanje. Na tem širokem področju se srečujemo z različnimi problemi, ki so vezani na organizacijo, sedeže itd.

Ob tej priložnosti se želim zahvaliti vsem, predvsem duhovnikom, ki nam nudijo prostore za sedeže v župniščih. Upam tudi, da bo naše sodelovanje z njimi potekalo na čim lepši način in v čim večji slogi. Vsi se moramo zavedati, da v zamejstvu ni dosti mladinskih organizacij. Zaradi tega pozivam vse, naj naši organizaciji po svojih zmognosti pomagajo, da se lahko razvije v še boljše in številnejšo mladinsko organizacijo.

Pogovarjal se je Ivan Žerjal

Predstavili koncertno sezono Glasbene matice

S. Kuret, A. Semen in B. Kralj med petkovo tiskovno konferenco (F. Kroma)

V petek, 11. t.m., so na tiskovni konferenci, ki se je odvijala na sedežu tržaške Glasbene matice, predstavili koncertno sezono 1994/95 osrednje slovenske glasbene šole na Tržaškem. Sezono so prisotnim predstavili predsednik GM Adrijan Semen, vršilec dolžnosti ravnatelja prof. Bogdan Kralj in novi umetniški vodja prof. Stojan Kuret.

Sezona bo vsebovala osem koncertov. Sedem jih bo potekalo v tržaškem Kulturnem domu, osmi in zadnji - orgelski koncert Giancarla Parodija - pa bo v stolnici sv. Justa. Program sezone je, zlasti kar zadeva slovenske skladatelje, usmerjen v 20. stoletje, oblikovali pa ga bodo priznani glasbeniki kot so npr. pianistka Tatjana Ognjanovič, brata Petrač (violončelist Andrej in pianist Tomaž), komorni orkester Camerata Labacensis idr. Močno bo zastopano zamejstvo, in sicer s prisotnostjo pianistov Aljoše Starca in Tamare Raseni, harmonikaša Corrada Rojaca in dirigenta Stoja-

na Kureta, ki bo vodil že prej omenjeni komorni orkester Camerata Labacensis.

Velja omeniti, da so imeli organizatorji v programu tudi koncerta sinfoničnega orkestra RTV Slovenija in pihalnega orkestra godbe milice, a da sta le-ta odpadla zaradi pomanjkanja sredstev. Prav glede tega je stanje GM zelo negotovo, zlasti zato, ker ni nobenih zagotovil, da bodo obnovili prispevke iz zakona za obmejna področja. Upati je, da bo do obnove prispevkov vendarle prišlo, saj bi bilo po besedah predsednika GM Semen skrajno negativno, ko bi morala naša glasbena šola črpati sredstva iz skupnega fonda, ki ga upravlja predsedstvo italijanske vlade.

Cena abonmajev bo ostala nespremenjena. Abonmaje so pričeli prodajati že v soboto, in sicer na sedežu GM; tudi letos pa je bančna sekcija pri Slovenskem deželnem gospodarskem združenju prispevala sredstva za mladinske abonmaje.

Prispevki za vzdrževanje duhovnikov

»Gre za problem, ki mu dajemo premalo pozornosti.« Take in podobne izjave smo slišali v nedeljo, 6. novembra, po mašah, na koncu katerih smo na prošnjo župnika predstavili dolžnost prispevanja vernikov za vzdrževanje duhovnikov. Krščanska skupnost se še ne zaveda pomembnosti podpore za cerkvene potrebe. Prav zato se v zadnjih časih opravlja prava kampanja na državni ravni, ki skuša priklicati pozornost javnega mnjenja. Gre za artikulirano akcijo, ki se poslužuje sredstev javnega obveščanja. To ne sme presenečati, še manj pa pohujševati. V času, ko igra informacija v družbi odločilno vlogo, je treba uporabiti sodobna sredstva za točno seznanjanje o problemih, ki so pogosto nepoznani in jih »veliki tisk« kvečjemu obravnava površno in nemalokrat dvomno. Cilj kampanje je prepričati ljudi, da bi s svojimi darovi prispevali za vzdrževanje duhovščine.

Vse to je možno le tedaj, ko je živ čut za Cerkev v občestvu in solidarnosti, ki edini lahko konkretno priča o verodostojnosti naše pripadnosti Cerкви.

Do 30. septembra letos je bilo v tržaški škofiji nabranih 496 darov (63.287.500 lir). Glede na to, da ima škofija samo 253.000 prebivalcev s 60 župnijami, je teh 63 milijonov v primejavi z darovi, prejetimi v večjih škofijah (Videm 56 milijonov, Pordenon 42, 5, Treviso 77, Verona 111, Benetke 74) pozitiven pokazatelj darežljivosti Tržačanov. Treba pa je tudi povedati, da je bilo lani do 30. septembra zbranih 368 darov (74.505.250 lir). Sicer pa tudi v prejšnjih letih so ljudje največ darovali v mesecih od oktobra do decembra; konec prejšnjega leta se je torej nabralo kar 1835 darov (404 milijoni lir). Zato upamo v znaten povišek darovalcev za to iniciativo, ki je bila do sedaj imenovana z različnimi imeni: solidarnostna nabirka, razdelitev potreb, krščansko pričevanje. To nočejo biti učinkoviti slogani, ampak najučinkovitejši način, ki bi omogočil še večjo radosnost in medsebojno razdelitev potreb v tržaške krščanski skupnosti.

Lamberto Terzuoli

Zdenku Špacapanu v spomin

Ko sem leta 1940 obhajal novo mašo, sem hotel imeti na spominski podobici slovensko besedilo. Svetovali so mi, naj se obrnem na tiskarno Budin v Mirnu. Tako sem prvič v življenju prišel v družino Budin oz. Špacapan. Tako sem spoznal tudi Zdenka, ki ga je Bog sedaj poklical v večno tiskarno v nebesih.

Pokojni Zdenko je bil tiskar tako kot njegov oče in vsi bratje. Med zadnjo vojno je šel v partizane in poslali so ga v tiskarno Partizanskega dnevnika na Vojskem. Po vojni se je z družino preselil iz Mirna v Gorico, kjer so Budinovi nadaljevali s tiskarsko obrtjo najprej v ulici Della Bona, nato od leta 1947 v prostorih Katoliške tiskarne na Placuti. Tam je bil upravitelj tiskarne še njihov oče, dokler niso prenehali z delom zaradi pritiska fašistične oblasti. Po zadnji vojni je KTD prodalo tiskarno tvrdki Budin, ki ima tam še vedno svoj sedež. Ker sprva ni bilo dovolj dela za vse brate, se je Zdenko zaposlil v Trstu, kjer so tiskali Demokracijo. Toda razmere so se izboljšale in se je Zdenko znova zaposlil v tiskarni z brati. Medtem se je tudi poročil s profesorico Mavro Pertot in sta skupaj dala življenje hčeri Mariji in sinu Pavlu.

Zdenko je bil vesten in priden tiskar, prej molčec kot zgovoren. Z nami na uredništvu se je vedno dobro razumel, beseda mu je stekla, kadar smo se po stari navadi zbrali ob desetih za skodelico kave. Sodeloval je z vsemi uredniki Kat. glasa: z msgr. Mirkom Brumatom, Stankom Staničem in potem z Jožetom Jurakom do njegove smrti. Ko sem včasih nadomeščal urednike, sva poklepetala tudi midva in pokadila cigareto. Takšen je bil naš Zdenko, ki je prinesel od doma trdno versko vzgojo in prepričanje, ki ju ni zakrival.

Od njega smo se poslovlili v cerkvi sv. Ivana ob veliki udeležbi duhovnikov, dragih in vernikov.

Ženi Mauri, hčeri, sinu in vsem sorodnikom naše sožalje, Zdenku pa večno veselje pri Bogu.

K. Humar

ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE
GORICA

ob 150-letnici rojstva
Simona Gregorčiča

OLJKI

Hugolin Sattner

Kantata za soliste, zbor in orkester

Mirjam Pahor, sopran

Patrizia Belloni, mezzosopran

Aleksander Švab, bas

MePZ F.B. Sedej iz Števerjana, MePZ Hrast iz Doberdoba, MePZ Podgora in pevci zborov Štandrež, Rupa Peč, Mirko Filej, Alenka in Lojze Bratuž

Mladinski sinfonični orkester

dirigent Hilarij Lavrenčič

Gorica, cerkev Sv. Ignacija, nedelja, 27. novembra
1994, ob 18. uri

Štandrež, župnijska cerkev, petek, 2. decembra
1994, ob 20.30

Predvideni nastopi v Drežnici, v Trstu in na Koroškem

SKRD Jadro-Ronke

Vabimo Vas, da se udeležite srečanja-kramljanja o naših zobeh z zobozdravnikom dr. Ivom Petkovškom, ki ga organizira društvo v petek, 25. novembra, na sedežu v Romjanu. Začetek ob 20. uri.

VABLJENI

PROSVETNO DRUŠTVO ŠTANDREŽ
KULTURNO DRUŠTVO OTON ŽUPANČIČ
prirejata

v soboto, 19. novembra, ob 20.30 v župnijski dvorani Anton Gregorčič v Štandrežu

Gregorčičevo proslavo

ob 150-letnici pesnikovega rojstva

Sodelujejo:

prof. Lojzka Bratuž, recitatorji, solopevci in mešana zbor Štandrež in O. Župančič.

ZVEZA CERKVENIH PEVSKIH ZBOROV V TRSU

vabi na

ZBOROVSKO REVIJO

ki bo v nedeljo, 20. novembra, ob 16. uri,
v Kulturnem domu v Trstu

SKPD FRANČIŠEK BORGIIJA SEDEJ

vabi na

KULTURNI PROGRAM

ki ga bo oblikovala pevska skupina s Koroške, ki jo vodi Joško Kovačič.

Sledilo bo nagrajevanje Športnega tedna, tombola in Martinovanje. Sedejev dom v Števerjanu nedelja, 20. novembra 1994, ob 16. uri

SLOVENSKI CENTER ZA GLASBENO VZGOJO
EMIL KOMEL - Gorica

LJUBLJANSKI KVARTET KLARINETOV

Občinska glasbena soba v Doberdobi
Sreda, 23. novembra 1994, ob 20. uri

Koncert v sodelovanju s Pihalnim orkestrom Kras iz Doberdoba

Vljudno Vas vabimo na spominsko razstavo
ob 10. obletnici smrti slikarja

Rudolfa Saksida

Otvoritev bo v četrtek, 24. novembra, v galeriji Katoliške
knjigarne ob 18. uri - v Kulturnem domu ob 18.45.

Kulturni dom - Gorica
Katoliška knjigarna

ZAHVALA

Globoko ganjeni nad tolikimi izrazi sočutja ob smrti našega dragega ZDENKA SPAZZAPANA se iskreno zahvalujemo pevcem in vsem, ki so se udeležili pogreba, in z nami žalovali. Posebna zahvala msgr. Močniku, msgr. Simiču, č.g. Žbogarju in drugim duhovnikom za pogrebni obred.

Družina Spazzapan

KATOLIŠKI GLAS

Tednik

List je nastal po združitvi goriškega tednika »Slovenski Primorec« in tržaškega »Teden«. Prva številka »Katoliškega glasa« je izšla 2. februarja 1949.

Registriran na goriškem sodišču pod št. 5 dne 28.01.1949

Glavni in odgovorni urednik:
Dušan Jakomin

Izdaja: Zadruga Goriška Mohorjeva
Riva Piazzutta, 18 - Gorizia - P.I. 00480890318

Tiska: Tiskarna Budin
Riva Piazzutta, 18 - Gorizia

Letna naročnina v lirah:

Italija	55.000
Slovenija	55.000
inozemstvo	80.000
zračna pošta	100.000

Oglesi in osmrtnice: 1 modulo (5 cm višine v enem stolpcu) 45.000 lir + 19% IVA. Možne so sestave z več enako velikimi moduli, ne pa vmesne mere.

Član:

ZDRUŽENJE ITALIJANSKEGA
PERIODIČNEGA TISKA

ZVEZA ITALIJANSKIH
KATOLIŠKIH TEDNIKOV

Popravek

V zadnji številki Katoliškega glasa nam jo je tiskarski škrat spet zagodel. Na zadnji strani je prišlo do pomote pri zahvali svojcev pokojnega Francija Bavdaža, njegov priimek namreč ni bil pravilno napisan. Svojem in bralcem se za neljubo napako opravičujemo. Uredništvo

obvestila

KLUB PRIJATELJSTVA organizira izlet v Oglej in Gradež v torek, 29. novembra, na ogled razstave o Atili in Hunih ter oglejske in gradeške bazilike. Vpisovanje in informacije v trgovini Fortunato v ul. Paganini 2 v Trstu do 25. novembra.

Prodajamo kombi znamke FIAT 900 E PANORAMA, letnik 1982, po izredno ugodni ceni. Interesenti naj pokličejo na telefonsko številko 0481/536455.

Sožalje

GMD izreka iskreno sožalje ob bridki izgubi Zdenka Spazzapana prizadeti ženi, sinu, hčeri in sorodnikom.

DAROVI

Za Katoliški dom, v spomin na Zdenka Spazzapana uredništvo in uprava Kat. glasa 90.000 lir.

Popravek k objavi darov v prejšnji številki: V spomin na pok. Stojana Štubelj darujeta Anica Budin 100.000 in Stefanija Škabar 25.000 lir.

Za cerkev sv. Ivana, Gorica: v spomin na pok. Zdenka Spazzapana uslužbenci tiskarne 200.000; druž. Moser v spomin na pok. kolega in prijatelja Zdenka Spazzapana 100.000; Rosanna in Ruggero Martinuzzi v spomin na pok. kolega in prijatelja Zdenka Spazzapana 50.000; v spomin na pok. Zdenka Spazzapana daruje druž. Krpan 100.000; v spomin na pok. Zdenka Spazzapana darujeta teta Angela in Anica 100.000 lir.

Za Zavod sv. Družine: Družina Sfiligoj - Videm - v blag spomin Franceta Bavdaža 200.000 lir. Za hvaležnico so nas veselo iznenadili dobri in velikodušni prijatelji slovenskih župnij z lepimi sadovi polja in vrtov: Gabrje, Vrh, sv. Ivan-Gorica, Števerjan, Kmečko društvo - Štandrež in skupina otrok z okrašenimi košaricami iz Sovodenj. Vsem blagim dobrotnikom naj nebeški Delivec dobrot bogato povrne.

Za nagrobni spomenik g. Albina Germeka: Neva in Aldo Stefančič 200.000 lir; M.G. 300.000.

Zorn Rado v spomin na sestro Lucijo 50.000; Uršič Pina 15.000; G. Marijan Živic 100.000 lir.